

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ

ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ

1/1/2003 – 31/12/2003

- I. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
- II. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΚΑΙ ΑΙΤΟΥΝΤΩΝ ΑΣΥΛΟ.
- III. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΚΑΙ ΑΙΤΟΥΝΤΩΝ ΑΣΥΛΟ.
- IV. ΞΕΝΩΝΑΣ ΓΙΑ ΑΙΤΟΥΝΤΕΣ ΑΣΥΛΟ ΣΤΟ ΠΙΚΕΡΜΙ
- V. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΙΟΛΑΟΣ» ΓΙΑ ΤΗΝ ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΜΕ ΨΥΧΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ.
- VI. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ
- VII. ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΤΟΥ ΕΣΠ ΣΕ ΕΥΡΥΤΕΡΕΣ ΣΥΜΠΡΑΞΕΙΣ
- VIII. ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
- IX. ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ - ΕΞΕΥΡΕΣΗ ΠΟΡΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ
- X. ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

I. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Κύριες εξελίξεις στο ΕΣΠ το 2003 ήταν οι εξής:

1. Η Γενική Συνέλευση του ΕΣΠ συνήλθε στις 27 Μαρτίου 2003 σύμφωνα με το Καταστατικό του Σωματείου και εξέλεξε νέο Διοικητικό Συμβούλιο το οποίο αποτελείται από τους εξής: Ηρώ Νικολακοπούλου-Στεφάνου, Χάρη Μπρισίμη, Άννα Παπαδημητρίου-Τσάτσου, Ελένη Ζαούση, Γαβριήλ Αμίσης, Ελευθέριος Αντωνακόπουλος, Λίλιαν Αργυροπούλου, Ηλίας Κακούρης, Ιωάννης Μουνδούρης, Ισμήνη Σακελλαροπούλου, Ειρήνη Φεράλδη, Σιούσιουρας Πέτρος, Ταιόγλου-French Μαρία. Στην πρώτη τους συνεδρίαση τα μέλη του ΔΣ εξέλεξαν τους κάτωθι για τις εξής θέσεις:

Ηρώ Νικολακοπούλου –Στεφάνου (Πρόεδρος)
Χάρη Μπρισίμη (Αντιπρόεδρος)
Άννα Παπαδημητρίου – Τσάτσου (Γενική Γραμματέυς)
Ελένη Ζαούση (Ταμίας)
Γαβριήλ Αμίσης (Μέλος)
Ελευθέριος Αντωνακόπουλος (Μέλος)
Λίλιαν Αργυροπούλου (Μέλος)
Ηλίας Κακούρης (Μέλος)
Ιωάννης Μουνδούρης (Μέλος)
Ισμήνη Σακελλαροπούλου (Μέλος)
Ειρήνη Φεράλδη (Μέλος)

Αναπληρωματικά Μέλη:

Σιούσιουρας Πέτρος
Ταιόγλου – French Μαρία

2. Την περίοδο 1.1 - 27.3.2003 έγιναν 8 συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου ενώ την περίοδο 1.4 - 31.12 έγιναν 13.
3. Την 31^η Ιανουαρίου απεχώρησε από τη θέση του Διευθυντή ο κος Γ. Κοσμαδάκης. Τον Φεβρουάριο και το Μάρτιο και ενώ το Διοικητικό Συμβούλιο ήταν σε αναζήτηση νέου Διευθυντή, χρέη Διευθυντή εκτελούσαν εναλλάξ μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και ιδιαίτερα οι κ.κ Κακούρης και Μουνδούρης. Από την 1η Απριλίου 2003, τη θέση του Διευθυντή ανέλαβε ο κ. Πέτρος Μάστακας.
4. Το έτος 2003 παρατηρήθηκε μείωση 20% των αιτήσεων ασύλου στα κράτη μέλη της ΕΕ. Στην Ελλάδα αντίθετα το έτος 2003 παρατηρήθηκε μικρή αύξηση των αιτήσεων ασύλου σε σχέση με το 2002 ενώ ήταν μεγάλη η πτώση του ποσοστού αναγνώρισης της προσφυγικής ιδιότητας από τις Αρχές επί των εξετασθέντων αιτήσεων. Σημαντικό είναι επίσης το γεγονός ότι δεν συνεχίστηκε η δια θαλάσσης άφιξη των αιτούντων άσυλο κατά μεγάλες ομάδες των 100 ή και περισσότερων ατόμων η οποία είχε λάβει μεγάλες διαστάσεις κατά το 2001 και 2002. Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία του Υπουργείου Δημοσίας Τάξεως (Γραφείο Ασύλου) οι αιτήσεις ασύλου έως τις 31.12.2003 ήταν 8.178 έναντι 5.600 ολοκλήρου του έτους 2002. Από τις 4.127 αιτήσεις που κρίθηκαν από τις Ελληνικές Αρχές έχουμε χορήγηση ασύλου σε 3 περιπτώσεις, χορήγηση ανθρωπιστικού καθεστώτος σε 25, απορρίψεις αιτήσεων ασύλου 2.754 και απορρίψεις αιτήσεων ανθρωπιστικού καθεστώτος 33 και τις λοιπές σε εκκρεμότητα. Συνολικό ποσοστό αναγνώρισης (προσφυγικού και ανθρωπιστικού καθεστώτος) έως 31.12.2003 σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία 0,6% έναντι 1,0% το 2002.

5. Στο πλαίσιο αυτό, και παρά τις προσπάθειες των αρμόδιων αρχών, οι υπηρεσίες τις οποίες παρέχει το Σωματείο εξακολουθούν συχνά να αποτελούν τη μοναδική βοήθεια στην οποία μπορούν να προσβλέπουν οι αιτούντες άσυλο και οι πρόσφυγες στην Ελλάδα.
6. Με την ευκαιρία της ανάληψης, από 1^{ης} Ιανουαρίου 2003, της εξάμηνης Προεδρίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης από την Ελλάδα, εστάλη στις 10. 1. 2003 επιστολή προς τον Πρόεδρο της Κυβερνήσεως κ. Κ. Σημίτη με περιγραφή των προβλημάτων των αιτούντων άσυλο και προσφύγων.
7. Το παρελθόν έτος, το Σωματείο πέτυχε, όχι μόνο να διατηρήσει τις δραστηριότητές του αλλά και να τις επαυξήσει, παρά τις δυσμενείς προβλέψεις αναφορικά με την εισροή νέων πόρων και τη σοβαρή μείωση της χρηματοδότησης από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσφύγων και την Υπάτη Αρμοστεία για τους Πρόσφυγες.
8. Προετοιμάστηκε ο φάκελος και κατατέθηκε αίτηση πιστοποίησης στην Εθνική Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων.
9. Ένταξη του ΕΣΠ από το Υπουργείο Υγείας & Πρόνοιας στο Εθνικό Μητρώο Φορέων Ιδιωτικού Τομέα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που παρέχουν υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας και στο Ειδικό Μητρώο Εθελοντών Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων του Υπουργείου Εξωτερικών.
10. Μετά από έντονες και συντονισμένες προσπάθειες του Διοικητικού Συμβουλίου και του Διευθυντή, κατέστη δυνατή η επαναλειτουργία της κεντρικής Κοινωνικής Υπηρεσίας του ΕΣΠ καθώς και η επανέναρξη του διαπολιτισμικού κέντρου «ΠΥΞΙΣ» με έκτακτη δεσμευμένη επιχορήγηση από το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας και Πολιτισμού αντίστοιχα.
11. Η παρουσία του ΕΣΠ στην Ελλάδα και το εξωτερικό έγινε ιδιαίτερα αισθητή όχι μόνο σε επίπεδο συνεργασίας με τις Αρχές αλλά και στον επιστημονικό κόσμο και την κοινωνία των πολιτών. Το ΕΣΠ διοργάνωσε 9 επιστημονικές-ενημερωτικές εκδηλώσεις με τη συμμετοχή στελεχών της Νομικής και Κοινωνικής Υπηρεσίας. Παράλληλα στο επίτευγμα αυτό συνέβαλαν η αναμόρφωση του φυλλαδίου καθώς και η σταθερή παρουσία και εκπροσώπηση του ΕΣΠ σε όλες τις σημαντικές εκδηλώσεις που σχετίζονται με την αποστολή του Σωματείου.
12. Σημαντικές εξελίξεις αποτελούν επίσης η ανάληψη μιας σειράς πρωτοβουλιών για τον εκσυγχρονισμό της λειτουργίας του ΕΣΠ με βάση τις εμπειρίες, τα συμπεράσματα και τις προτάσεις των υπηρεσιών (κατάρτιση Προγράμματος Δράσης –Action Plan, προετοιμασία για την εισαγωγή συστήματος εσωτερικής αξιολόγησης). Η καθιέρωση τακτικών εβδομαδιαίων συναντήσεων εκπροσώπων του προσωπικού, με τον Διευθυντή και μέλη του ΔΣ συνέβαλε στον καλύτερο συντονισμό και την αλληλοενημέρωση. Τέλος, έγιναν προσπάθειες για την ενίσχυση του Τμήματος εξεύρεσης πόρων από τον ιδιωτικό τομέα.

II. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΜΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

1. Εισαγωγή

Οι δραστηριότητες της Νομικής Υπηρεσίας συνίστανται κατ' αρχήν σε παροχή δωρεάν νομικής συνδρομής σε πρόσφυγες, αιτούντες άσυλο και κατόχους δελτίων «καθεστώτος υπό ανοχή», εκπαίδευση των εμπλεκόμενων φορέων σε εθνικό και

διεθνές επίπεδο καθώς και Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων σε ζητήματα ασύλου και προστασίας προσφύγων και η συμμετοχή σε ομάδες εργασίας με αντικείμενο την προώθηση των ζητημάτων που αφορούν στη διαδικασία ασύλου. Συγκεκριμένα:

- παροχή δωρεάν νομικής συνδρομής, βοήθειας και εκπροσώπησης στους αιτούντες άσυλο στην Ελλάδα: α) στον πρώτο βαθμό εξέτασης του αιτήματός τους και β) ενώπιον της ειδικής γνωμοδοτικής επιτροπής-εξέταση σε β' βαθμό του αιτήματός τους- ή ενώπιον δικαστηρίου ή άλλων αρχών, ανάλογα με την αξιολόγηση και τις ανάγκες κάθε περίπτωσης (on merits),
- την διευκόλυνση της πρόσβασης στη διαδικασία ασύλου και την παροχή αρχικού προσανατολισμού και καθοδήγησης,
- σε περιπτώσεις ομαδικών αφίξεων στα σύνορα και σε συνεννόηση με την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες και τα συναρμόδια Υπουργεία, διοργάνωση επείγουσών αποστολών (διερμηνείς, δικηγόροι) για παροχή νομικής αρωγής και αξιολόγηση των περιπτώσεων,
- συντήρηση πανελλαδικού δικτύου νομικής βοήθειας για παροχή αποτελεσματικής συνδρομής σε αιτούντες άσυλο,
- παρακολούθηση πολιτικών/ νομοθετικών εξελίξεων και διοργάνωση/ συμμετοχή σε ενημερωτικά σεμινάρια.

2. Δραστηριότητες

2.1.Βοήθεια κατά τα Διοικητικά και Δικαστικά Διαβήματα.

Κατά την περίοδο Δεκέμβριο 2002-Δεκέμβριο 2003 στο Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες **ενεγράφησαν στο ΕΣΠ 3.927 αιτούντες άσυλο (3.131 περιπτώσεις)**, εκ των οποίων 68 ασυνόδευτοι ανήλικοι, στους οποίους παρασχέθηκε αρχικός προσανατολισμός και καθοδήγηση σχετικά με τη διαδικασία ασύλου, την κατάσταση στην Ελλάδα, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους.

Παρασχέθηκε νομική συμβουλευτική και στήριξη σε 8.453 άτομα/ 7.173 περιπτώσεις σχετικά με την πρόσβαση στην/ και την περαιτέρω υποστήριξη κατά την διάρκεια της διαδικασίας ασύλου, την χορήγηση και ανανέωση εγγράφων, την εκπροσώπηση ενώπιον δικαστηρίων, τη διαδικασία μετεγκατάστασης, κ.λπ.

Πραγματοποιήθηκαν παρεμβάσεις ενώπιον των ελληνικών αρχών για 1.869 άτομα/1.719 περιπτώσεις σχετικά με ζητήματα πρόσβασης στη διαδικασία ασύλου. Οι ως άνω περιπτώσεις αφορούσαν 1.439 νεοαφιχθέντες σε σημεία εισόδου και κέντρα υποδοχής (1.378 περιπτώσεις), 112 κρατουμένους/96 περιπτώσεις καθώς και περιπτώσεις συνδρομής για άμεση υποβολή αιτήματος ασύλου και χορήγηση υπηρεσιακού σημειώματος από τη ΓΑΔΑ για 318 άτομα /245 περιπτώσεις.

4.303 άτομα /3.690 περιπτώσεις δέχθηκαν νομική συνδρομή για την παρακολούθηση της πορείας των αιτημάτων ασύλου τους, τη χορήγηση και ανανέωση εγγράφων, την επίσπευση της διαδικασίας κ.λ.π.

Για 981 άτομα/829 περιπτώσεις εξ αυτών κρίθηκαν απαραίτητες και πραγματοποιήθηκαν παρεμβάσεις ενώπιον των αρμοδίων υπηρεσιών με τηλεφωνήματα, φαξ, e-mail, επισκέψεις στις αρμόδιες υπηρεσίες -ειδικότερα επισκέψεις σε εβδομαδιαία βάση στη ΓΑΔΑ και στο Υπουργείο Δημόσιας Τάξης προς επίσπευση εξέτασης των αιτημάτων ασύλου καθώς και περαιτέρω διεκπεραίωση ζητημάτων ενώπιον του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης.

Σημειώτέον ότι **1.401 άτομα/1266 περιπτώσεις** δέχθηκαν τη συνδρομή του ΕΣΠ για την υποβολή προσφυγής τους ενώπιον του Υπουργού Δημόσιας Τάξης για την εξέταση του αιτήματος ασύλου τους σε δεύτερο βαθμό.

76 άτομα/49 περιπτώσεις δέχθηκαν συνδρομή για την υποβολή αίτησης για την χορήγηση ανθρωπιστικού καθεστώτος. Έγιναν **3 αιτήσεις** για την εξ υπαρχής εξέταση αιτημάτων ασύλου και **1 αίτηση** θεραπείας επί οριστικής απόρριψης αιτήματος ασύλου.

Νομική συμβουλευτική παρασχέθηκε σε πρόσφυγες για ζητήματα οικογενειακής επανένωσης, απόκτησης ταξιδιωτικών εγγράφων και πολιτογράφησης.

Συεντεύξεις ώστε να αξιολογηθεί η ανάγκη περαιτέρω νομικής συνδρομής **πραγματοποιήθηκαν με 2486 άτομα/2.033 περιπτώσεις.**

Συγκεκριμένα, πραγματοποιήθηκαν ατομικές συνεντεύξεις με 1388 άτομα/1018 περιπτώσεις στα γραφεία του ΕΣΠ, με 108 άτομα/101 περιπτώσεις σε χώρους κράτησης, και με 990 άτομα/914 περιπτώσεις σε σημεία αφίξεως και σε Κέντρα Υποδοχής.

Πραγματοποιήθηκαν 9 αποστολές σε σημεία εισόδου και σε Κέντρα Υποδοχής για την παροχή νομικής συνδρομής σε νεοαφιχθέντες.

Συγκεκριμένα, πραγματοποιήθηκαν οι εξής αποστολές:

- **Αποστολή στη Λέσβο (7-10/07/2003)** με τη συμμετοχή δύο μελών της Νομικής Υπηρεσίας και ενός διερμηνέα για τη συνδρομή 210 αλλοδαπών που έφτασαν σταδιακά στο νησί, προελεύσεως Αφγανιστάν, Ιράν, Σομαλίας. Πραγματοποιήθηκε ενημέρωση των περισσότερων εκ των νεοαφιχθέντων σχετικά με τη διαδικασία ασύλου και τα δικαιώματά τους και πραγματοποιήθηκαν 174 ατομικές συνεντεύξεις /186 ατόμων(οικογένειες). Στο πλαίσιο της αποστολής έγιναν συναντήσεις με τις τοπικές αρχές και έλαβε χώρα περαιτέρω συνεργασία με εκπροσώπους των αρμοδίων αστυνομικών αρχών προς ανταλλαγή πληροφόρησης και περαιτέρω ενημέρωσής τους.
- **Αποστολή στη Λέρο (16-18/07/2003)** με τη συμμετοχή δύο μελών της Νομικής Υπηρεσίας και ενός διερμηνέα, για τη συνδρομή 101 ατόμων (Σομαλών και Σουδανών). Πραγματοποιήθηκαν 15 ατομικές συνεντεύξεις/21 ατόμων. Δεν κατέστη δυνατή η επικοινωνία και ενημέρωση των υπολοίπων κρατούμενων, καθότι δεν επιτράπη η πρόσβαση σε αυτούς διότι, σύμφωνα με τις αστυνομικές αρχές δεν είχαν υποβάλει αίτημα ασύλου, παρότι είχαν την ίδια εθνική προέλευση και prima facie όμοιες ανάγκες με τους ήδη αιτούντες.
- **Αποστολή στη Ρόδο (12-13/08/2003)** με τη συμμετοχή ενός μέλους της Νομικής Υπηρεσίας και ενός διερμηνέα για την συνδρομή των αιτούντων άσυλο και των ευάλωτων περιπτώσεων μεταξύ των νεοαφιχθέντων. Ιδιαίτερη μέριμνα δόθηκε για την προώθηση της οικογενειακής επανένωσης δύο ανηλίκων αιτούντων άσυλο από τη Σομαλία με την μητέρα τους στη Σουηδία (η οποία και επετεύχθη). Οι 127 αλλοδαποί κρατούμενοι στο νησί υπέβαλαν αιτήματα ασύλου.
- **Αποστολή στη Λέσβο (26-27/08/2003)** με τη συμμετοχή ενός μέλους της Νομικής Υπηρεσίας και ενός διερμηνέα για τη συνδρομή των νεοαφιχθέντων με έμφαση στις ευάλωτες περιπτώσεις. Η αποστολή κρίθηκε απαραίτητη κατόπιν των εντάσεων που παρατηρήθηκαν στο Κέντρο Υποδοχής μεταξύ των περίπου τριακοσίων πενήντα φιλοξενουμένων. Πραγματοποιήθηκαν συνεντεύξεις με 90 νεοαφιχθέντες από Αφγανιστάν και Σομαλία καθώς και συναντήσεις με τις Τοπικές Αρχές προκειμένου να αντιμετωπιστούν γενικότερα ζητήματα υποδοχής αιτούντων άσυλο.

- **Αποστολή στη Σάμο (3-4/09/2003)** με τη συμμετοχή ενός μέλους της Νομικής Υπηρεσίας και ενός διερμηνέα για την συνδρομή των 37 κρατουμένων στο νησί προερχομένων κυρίως από το Αφγανιστάν (prima facie αιτούντες άσυλο). Δυστυχώς δεν επιτράπη από τις αρχές η πρόσβαση στους χώρους υποδοχής, αλλά ούτε και η επικοινωνία με τους κρατούμενους. Υπάρχουν σοβαρές αμφιβολίες για το κατά πόσον επιτρέπεται η πρόσβαση στη διαδικασία ασύλου.
 - **Αποστολή στη Σπερχειάδα και τον Κοκκινοπηλό Ελασσόνας (3-5/09/2003)** με τη συμμετοχή δύο μελών της Νομικής Υπηρεσίας και ενός διερμηνέα για την συνδρομή των φιλοξενουμένων αιτούντων άσυλο στα εκεί Κέντρα Υποδοχής. Πραγματοποιήθηκαν 15 ατομικές συνεντεύξεις αιτούντων άσυλο /15 άτομα.
 - **Αποστολή στη Χίο (9-11/09/2003)** με τη συμμετοχή δύο μελών της Νομικής Υπηρεσίας και ενός διερμηνέα. Πραγματοποιήθηκε ενημέρωση των αιτούντων άσυλο σχετικά με τη διαδικασία ασύλου και τα δικαιώματά τους και πραγματοποιήθηκαν 186 ατομικές συνεντεύξεις με νεοαφιχθέντες/191 άτομα εκ των οποίων 27 ασυνόδευτοι ανήλικοι προερχόμενοι από το Αφγανιστάν, για τους οποίους έγινε ειδική παρέμβαση ενώπιον του αρμόδιου εισαγγελέως.
 - Κατά τη διάρκεια αποστολής στην Λέσβο (5-6 Νοεμβρίου) πραγματοποιήθηκαν 55 συνεντεύξεις που αφορούσαν σε 69 άτομα από Σομαλία και Αφγανιστάν. Μεταξύ των ανωτέρω, 44 Αφγανοί δήλωσαν ασυνόδευτοι ανήλικοι.
 - Κατά τη διάρκεια αποστολής στην Μήλο (21 Νοεμβρίου) πραγματοποιήθηκαν 65 συνεντεύξεις που αφορούσαν σε 65 άτομα από Πακιστάν και Κασμίρ.
 - Κατά τη διάρκεια αποστολής στη Ρόδο (26-28 Νοεμβρίου) πραγματοποιήθηκαν 44 συνεντεύξεις που αφορούσαν σε 53 άτομα από Αφγανιστάν, Ιράν και Παλαιστίνη. Μεταξύ των ανωτέρω, 4 Αφγανοί δήλωσαν ασυνόδευτοι ανήλικοι.
 - **Αποστολή στη Λέσβο (12-14 Δεκεμβρίου 2003)** με την συμμετοχή επτά μελών της Νομικής Υπηρεσίας και δύο διερμηνέων. Πραγματοποιήθηκαν συνεντεύξεις με 209 νεοαφιχθέντες από Αφγανιστάν, Ιράν, Σομαλία, Σρι Λάνκα και Παλαιστίνη. Μεταξύ των ανωτέρω, 81 Αφγανοί και Παλαιστίνιοι δήλωσαν ασυνόδευτοι ανήλικοι. Κατά τη διάρκεια της αποστολής έγιναν επαφές με τις κατά τόπο νομαρχιακές, δημοτικές, αστυνομικές αρχές και φορείς, με σκοπό την ενημέρωσή τους σε θέματα ασύλου και την επίλυση των προβλημάτων των ανωτέρω κρατουμένων. Στο πλαίσιο της αποστολής το ΕΣΠ σε συνεργασία με το Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου και την Κίνηση Πολιτών «Συνύπαρξη και Επικοινωνία στο Αιγαίο» διοργάνωσε συζήτηση στρογγυλής τράπεζας με θέμα «Παράνομη είσοδος αλλοδαπών και άσυλο. Μια πρόκληση για την τοπική κοινωνία» που έλαβε χώρα στο Θέατρο του Φ.Ο.Μ. «Ο Θεόφιλος» της Μυτιλήνης. Τη συζήτηση στην οποία συμμετείχε και ο Νομάρχης Λέσβου κάλυψε το τοπικό τηλεοπτικό κανάλι.
 - **Αποστολή στη Χίο (22-23 Δεκεμβρίου 2003)** με τη συμμετοχή ενός μέλους της Νομικής Υπηρεσίας και ενός διερμηνέα. Πραγματοποιήθηκαν συνεντεύξεις με 45 νεοαφιχθέντες/ 50 άτομα, από το Αφγανιστάν και εκτός από τη νομική αρωγή έγιναν επαφές με τις κατά τόπο αστυνομικές αρχές και εμπλεκόμενους φορείς με σκοπό την ενημέρωσή τους σε θέματα ασύλου και την επίλυση των προβλημάτων των ανωτέρω κρατουμένων.
- Εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας παρέστη σε 46 τακτικές συνεδριάσεις** της Επιτροπής Προσφυγών του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης, προς υποστήριξη **409 αιτούντων άσυλο** (262 περιπτώσεις) ενώπιον της Επιτροπής.

Κατατέθηκαν 43 αιτήσεις ακυρώσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας για αιτούντες άσυλο, των οποίων τα αιτήματα απορρίφθηκαν από τον Υπουργό Δημόσιας Τάξης με αποφάσεις οι οποίες παρεξέκλιναν της θετικής γνωμοδότησης της Ειδικής Επιτροπής Προσφυγών, καθώς επίσης και για περιπτώσεις αναιτιολόγητης μη ανανέωσης αδειών παραμονής για ανθρωπιστικούς λόγους. Επίσης **κατατέθηκαν 42 αιτήσεις αναστολής** επί συναφούς διοικητικής απόφασης απέλασης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας. Κατατέθηκαν σχετικά υπομνήματα προς περαιτέρω υποστήριξη 17 εκ των ως άνω περιπτώσεων.

Συζητήθηκαν 2 υποθέσεις των οποίων η δικάσιμος είχε προσδιοριστεί κατά το ως άνω διάστημα ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας και αφορούσαν επίσης αποφάσεις του Υπουργού Δημοσίας Τάξεως, οι οποίες βρίσκονταν σε διάσταση με τις αντίστοιχες γνωμοδοτήσεις της Ειδικής Επιτροπής, (θετική εισήγηση του εισηγητή του ΣτΕ). 16 ανεβλήθησαν αντίστοιχα.

Ελήφθησαν 12 προσωρινές διαταγές από το Συμβούλιο της Επικρατείας, επί αιτήσεων αναστολής των συναφών με την απόρριψη ασύλου διοικητικών αποφάσεων απέλασης. Σημειωτέον ότι 10 εξ αυτών διατάσουν την επιστροφή του δελτίου αιτήσαντος άσυλο.

Κατά τη διάρκεια του έτους 2003 κατετέθησαν αντιρρήσεις κατά κράτησης 11 αιτούντων άσυλο προερχομένων από Ιράκ, Ιράν, Σρι Λάνκα, Αφγανιστάν και Τουρκία, ενώπιον των Διοικητικών Πρωτοδικείων Αθηνών και Πειραιώς. Τα αρμόδια Δικαστήρια ήραν την κράτηση για 10 εκ των 11 περιπτώσεων.

Δικηγόροι-μέλη της Νομικής Υπηρεσίας παρέστησαν ενώπιον των αρμοδίων ποινικών δικαστηρίων προς υπεράσπιση 22 περιπτώσεων αιτούντων άσυλο, διαμενόντων για ανθρωπιστικούς λόγους και απορριφθέντων σε δεύτερο βαθμό, προερχομένων από Ιράκ, Σιέρα Λεόνε, Νιγηρία, Ιράν, Αφγανιστάν, Παλαιστίνη, για παράνομη είσοδο-έξοδο από τη χώρα, παράνομη άσκηση επαγγέλματος μικροπωλητή κ.λ.π.

Ασκήθηκαν ένδικα μέσα (έφεση) για 3 αιτούντες άσυλο ενώ το δικαστήριο ανέβαλε 2 εκ των ως άνω περιπτώσεων.

Δικηγόροι-μέλη της Νομικής Υπηρεσίας παρέστησαν ενώπιον του Δικαστηρίου Ανηλίκων Αθηνών προς υπεράσπιση 3 ανηλίκων αιτούντων άσυλο για παράνομη είσοδο στη χώρα. Οι ανήλικοι αθώθηκαν.

Δικηγόρος-μέλος της Νομικής Υπηρεσίας παρεστάθη ενώπιον του Τριμελούς Πλημμελειοδικείου Αθηνών προς υπεράσπιση 1 ανηλίκου απορριφθέντος αιτούντος άσυλο Ιρακινού για παράνομη παραμονή στην Ελλάδα. Ο ανήλικος αθώθηκε. Επίσης πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις με τους αρμόδιους εισαγγελείς και επιμελητές ανηλίκων για 6 παραβατικούς ανήλικους αιτούντες άσυλο.

Δικηγόροι-μέλη της Νομικής Υπηρεσίας παρεστάθησαν ενώπιον του Τριμ. Πλημ. Αθηνών για υπόθεση παράνομης εξόδου πρόσφυγα από τη χώρα με πλαστό διαβατήριο. Ο πρόσφυγας αθώθηκε.

Κατά τη διάρκεια του έτους 2003 δικηγόρος-μέλος της Νομικής Υπηρεσίας παρεστάθη ενώπιον των αρμοδίων δικαστηρίων προς διεκδίκηση μισθωτικών διαφορών για 3 περιπτώσεις αιτούντων άσυλο. Επίσης δέχθηκαν νομική συνδρομή για ζητήματα ένταξης κυρίως για εργατικές διαφορές/ ζητήματα εργασιακών σχέσεων/ ασφάλιση 365 αιτούντες άσυλο, για 208 εκ των οποίων πραγματοποιήθηκαν

παρεμβάσεις σε επιθεωρήσεις εργασίας, στον ΟΑΕΔ, στο ΙΚΑ καθώς και εξωδικαστικοί συμβιβασμοί.

2.2 Εκπαίδευση-Πρώθηση του Προσφυγικού Δικαίου

Συμμετοχές, παρεμβάσεις και εισηγήσεις μελών της Νομικής Υπηρεσίας σε Ημερίδες, Σεμινάρια, Συνέδρια, Συναντήσεις και Συνεντεύξεις Τύπου που διοργανώθηκαν από τον Συνήγορο του Πολίτη, την Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, την Υπάτη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες και Μη Κυβερνητικούς Φορείς για ζητήματα σχετικά με τα Δικαιώματα του Παιδιού, την Παράνομη διακίνηση Γυναικών, Παραβιάσεις των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, καθώς και την πρώθηση εν γένει του Προσφυγικού Δικαίου.

Ειδικότερα, η Νομική Υπηρεσία συμμετείχε στο διάστημα αυτό:

- σε σεμινάριο που οργάνωσε ο Συνήγορος του Πολίτη με θέμα «Προστασία των Προσφύγων στην Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση»,
- σε συνάντηση ενημερωτικού χαρακτήρα για ζητήματα ασύλου στο Γραφείο της Υπάτης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες στην Αθήνα,
- σε ημερίδα του Ινστιτούτου Αστικού Περιβάλλοντος και Ανθρώπινου Δυναμικού σχετικά με το επιχειρησιακό πρόγραμμα «Για τους μετανάστες στην Ελλάδα»,
- σε συνάντηση εκπροσώπων ΜΚΟ που ασχολούνται με την υποστήριξη ανηλίκων και αιτούντων άσυλο με αντικείμενο τη συζήτηση του θέματος της επιβολής μέτρων απέλασης σε ανηλίκους,
- σε ομάδα εργασίας στα γραφεία της Διεθνούς Κοινωνικής Υπηρεσίας για θέματα που αφορούσαν τους ασυνόδευτους ανήλικους. Πραγματοποιήθηκε επεξεργασία κειμένων για υποβολή πρότασης στους αρμόδιους φορείς.
- στην εσπερίδα που διοργάνωσε η Ελληνική Ένωση Διεθνούς Δικαίου με θέμα: «Ο πόλεμος στο Ιράκ και το Διεθνές Δίκαιο»,
- σε συνάντηση για τα ασυνόδευτα ανήλικα με συμμετοχή του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας, της Υπάτης Αρμοστείας του Ο.Η.Ε για τους Πρόσφυγες, της Εισαγγελέως Ανηλίκων, του Ιδρύματος Κοινωνικής Εργασίας Αθήνας,
- σε Συνέδριο με θέμα: «Δικαστική Υπεράσπιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων»,
- στην εκδήλωση που οργάνωσε η Ελληνική Ένωση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου και η Διεθνής Αμνηστία με θέμα: «Το πολιτικό άσυλο στην Ελλάδα στη σκιά της 11^{ης} Σεπτεμβρίου και της επίθεσης στο Ιράκ»,
- στο Πανευρωπαϊκό Συνέδριο του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού, με τίτλο «Υποδοχή και Προσωρινή Φιλοξενία Αιτούντων Άσυλο, Προβλήματα και Προοπτικές»,
- σε συνάντηση εργασίας με τον εκπρόσωπο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την υλοποίηση του Ευρωπαϊκού Προγράμματος Προσφύγων στην Ελλάδα και την προοπτική του σε ευρωπαϊκό επίπεδο.
- σε συνάντηση εργασίας στο Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας, με τον εκπρόσωπο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Προσφύγων και την προοπτική του σε ευρωπαϊκό επίπεδο,
- σε συνάντηση με τους τοπικούς φορείς στη Λήμνο και τον Αγιο Ευστράτιο με αντικείμενο τις εξελίξεις στο προσφυγικό δίκαιο και την προστασία αιτούντων άσυλο και προσφύγων στη χώρα μας,
- σε ημερίδα με θέμα «Τα ανθρώπινα δικαιώματα στην Ε.Ε. και στην Ελλάδα»,
- σε ημερίδα που διοργάνωσε ο ΔΟΜ και η Γενική Επιτροπεία διοικητικών δικαστηρίων με την ένωση Δικαστών για το ρόλο του δικαιοσύνης συστήματος στην καταπολέμηση των διακρίσεων

- σε ημερίδα που διοργάνωσε το ΕΣΠ με το Βιοτεχνικό Επιμελητήριο Αθηνών και πραγματοποιήθηκε στο Βιοτεχνικό Επιμελητήριο Αθηνών με θέμα: «Νέες Προοπτικές στην Απασχόληση Προσφύγων και Μεταναστών»,
- σε Σεμινάριο, στα πλαίσια της Ελληνικής Προεδρίας της Ε.Ε., υπό την αιγίδα του ΥΠ.ΕΞ. και της Αθηναϊκής Πρωτοβουλίας για την Μεταναστευτική Πολιτική, με θέμα: "Managing Migration for the Benefit of Europe",
- σε εκπαιδευτικό σεμινάριο που οργανώθηκε από το ΥΠ.ΕΞ της Ελλάδας σε συνεργασία με το ΚΔΕΟΔ με θέμα: "Democracy and Rule of Law" προς υψηλόβαθμα στελέχη της διοίκησης της Αλβανικής Δημοκρατίας, το οποίο πραγματοποιήθηκε στη Θεσσαλονίκη,
- σε ημερίδα με θέμα «Παγκοσμιοποίηση και Μ.Μ.Ε. – Η προβολή των θεμάτων ισότητας μέσα από τον τύπο» (28/05/2003) στα γραφεία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,
σε συνέντευξη τύπου της Ομάδας Γαλασίου «STOP NOW» για την προώθηση Π.Δ. για την προστασία θυμάτων παράνομης διακίνησης με σκοπό την σεξουαλική εκμετάλλευση. Καθόλη τη διάρκεια της χρονιάς υπήρξε συστηματική συμμετοχή των μελών της Νομικής Υπηρεσίας σε τακτικές συναντήσεις του δικτύου STOP NOW για την παράνομη διακίνηση γυναικών και παιδιών.
- σε πανευρωπαϊκό συνέδριο στην Γάνδη στο πλαίσιο του προγράμματος του ECRE με θέμα «Ενδυνάμωση της Συμμετοχής των Προσφύγων στην Ευρωπαϊκή Πολιτική Ασύλου»,
- σε συνεδρία της Εθνικής Επιτροπής των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου με θέμα «τη διεθνή προστασία και τη διαμονή για λόγους ανθρωπιστικούς», που οργανώθηκε από το Τμήμα Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της Επιτροπής,
- σε συνέδριο με θέμα «Ρατσισμός και Ξενοφοβία» που διοργανώθηκε από το ΕΚΕΜΕ,
- σε συνάντηση ενημέρωσης που διοργάνωσε ο Συνήγορος του Πολίτη κύκλος Προστασίας του Παιδιού,
- σε συνέδριο που διοργάνωσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή με θέμα το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Προσφύγων.

Κατά τη διάρκεια του έτους πραγματοποιήθηκαν αποστολές του Επισυνοριακού Υπεύθυνου του ΕΣΠ σε σημεία εισόδου αιτούντων άσυλο [Εύβοια (Αλιβέρι-Κάρυστος), Έβρος, Κυκλάδες, Μυτιλήνη, Ανώγεια Κρήτης κ.α].

Στο πλαίσιο της αναπτυξιακής σύμπραξης «Ανάδραση-Ιστός» του προγράμματος EQUAL πραγματοποιήθηκαν σειρά συναντήσεων με θέμα ζητήματα προώθησης προσφυγικού δικαίου και ενταξιακής πολιτικής αιτούντων άσυλο και προσφύγων. Επίσης στο πλαίσιο του ιδίου προγράμματος πραγματοποιήθηκαν αποστολές κλιμακίων με την συμμετοχή εκπροσώπων του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας, Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού και Ελληνικού Συμβουλίου για τους Πρόσφυγες στη Κω, Λέρο, Ρόδο και Μυτιλήνη, με σκοπό την προώθηση ζητημάτων σε σχέση με ομαδικές αφίξεις αιτούντων άσυλο.

2.3. Υλοποίηση Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων

- Ολοκληρώθηκε το πρόγραμμα «Twining Phare Cyprus» /«Ενδυνάμωση Διαδικασιών Ασύλου στις υπό ένταξη χώρες, Κύπρος». Κατά τη διάρκειά του πραγματοποιήθηκε σειρά επισκέψεων μελών της Νομικής Υπηρεσίας με σκοπό τη διερεύνηση και διαπίστωση αναγκών σε επίπεδο νομοθετικό, καθώς και σε επίπεδο υποδομής του Τμήματος Ασύλου του Υπουργείου Εσωτερικών της Κύπρου, την ενίσχυση της τεχνογνωσίας και τη βελτίωση των δομών, καθώς επίσης και την από κοινού με τις Κυπριακές Αρχές υποβολή προτάσεων για την εναρμόνιση της Κυπριακής Δημοκρατίας με την Ευρωπαϊκή νομοθεσία σε ζητήματα ασύλου,

- Συνεχίστηκε η συμμετοχή μελών της Νομικής Υπηρεσίας ως εμπειρογνομόνων της Ε.Ε. στο πλαίσιο του προγράμματος: «Phare Twinning Latvia», με επισκέψεις στη Ρίγα της Λετονίας, με σκοπό την ενίσχυση της τεχνογνωσίας και τη βελτίωση των δομών, καθώς επίσης και την από κοινού με τις Αρχές της Λετονίας υποβολή προτάσεων για την εναρμόνιση της Λετονίας με την Ευρωπαϊκή νομοθεσία σε ζητήματα ασύλου και μετανάστευσης,
- Ολοκληρώθηκε με τη συμμετοχή του ΕΣΠ το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα “Strengthening Refugee Participation in European Asylum Policies and Programmes”, που υλοποιήθηκε από το ECRE με συμμετοχή ΜΚΟ από 4 ακόμη χώρες-μέλη της Ε.Ε,
- Συμμετοχή σε διήμερο σεμινάριο στη Βάρνα της Βουλγαρίας στο πλαίσιο του προγράμματος Phare Access με θέμα: “Social integration of immigrants and refugees in Bulgaria”, που υλοποιείται από το Manfred Womer Foundation και χρηματοδοτείται από την Ε.Ε. με σκοπό την αναβάθμιση της ενταξιακής πολιτικής της Βουλγαρίας σε θέματα ασύλου και μετανάστευσης.

2.4. Συνεργασίες με ΜΚΟ-Ομάδες Εργασίας

Τον μήνα Φεβρουάριο το ΕΣΠ διοργάνωσε και πραγματοποίησε συνάντηση συνεργασίας σε θέματα προσφύγων με 22 Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις της Ελλάδος.

Τον μήνα Οκτώβριο πραγματοποιήθηκε στα γραφεία του ΕΣΠ συνάντηση ενημέρωσης 20 φοιτητών του Πολιτικού Τμήματος της Νομικής Σχολής Αθηνών με πρωτοβουλία και συνοδεία του καθηγητού κ. Κόντη για ζητήματα ασύλου και προσφύγων.

Τον μήνα Νοέμβριο το ΕΣΠ διοργάνωσε ημερίδα εργασίας με μέλη του Δικτύου Εθελοντών Δικηγόρων του από όλη την Ελλάδα(LAN).

Τον μήνα Δεκέμβριο διοργανώθηκε και πραγματοποιήθηκε από το ΕΣΠ συνάντηση εργασίας με θέμα ζητήματα κοινωνικής ένταξης αιτούντων άσυλο και προσφύγων με την συμμετοχή εκπροσώπων του Συνηγούρου του Πολίτη, του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας, του Υπουργείου Εργασίας, του ΟΑΕΔ και μελών του Δ.Σ., της Κοινωνικής και της Νομικής υπηρεσίας του ΕΣΠ.

Τον μήνα Δεκέμβριο στο πλαίσιο της αποστολής στην Λέσβο το ΕΣΠ σε συνεργασία με το Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου και την Κίνηση Πολιτών «Συνύπαρξη και Επικοινωνία στο Αιγαίο» διοργάνωσε συζήτηση στρογγυλής τράπεζας με θέμα «Παράνομη είσοδος αλλοδαπών και άσυλο. Μια πρόκληση για την τοπική κοινωνία» που έλαβε χώρα στο Θέατρο του Φ.Ο.Μ. «Ο Θεόφιλος» της Μυτιλήνης. Τη συζήτηση στην οποία συμμετείχε και ο Νομάρχης Λέσβου κάλυψε το τοπικό τηλεοπτικό κανάλι.

Κατά τη διάρκεια του έτους μέλη της Νομικής Υπηρεσίας παραχώρησαν συνεντεύξεις σε έντυπα και ηλεκτρονικά μέσα μαζικής ενημέρωσης, στο πλαίσιο αποστολών στην Ελληνική περιφέρεια και στην Αθήνα (εφημερίδα «ΤΟ ΒΗΜΑ» ραδιοφωνικός σταθμός «ALPHA» κ.λπ).

III. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

1. Εισαγωγή

Σκοπός του τμήματος είναι να διευκολύνει την ανεξαρτητοποίηση και ένταξη των Αιτούντων Άσυλο, Προσφύγων και όσων έχουν γίνει δεκτοί με Ανθρωπιστικό Καθεστώς. Σύμφωνα με τις ανάγκες του εξυπηρετούμενου πληθυσμού διαμορφώνονται ανάλογα οι δραστηριότητες των κοινωνικών λειτουργών.

- Η Κεντρική Κοινωνική Υπηρεσία παρέχει συμβουλευτική και πληροφόρηση, παρεμβαίνει σε φορείς και Υπηρεσίες προς όφελος των εξυπηρετούμενων, (παραπομπές για θέματα εκπαίδευσης, υγείας, επαγγελματικής κατάρτισης κλπ).
- Η Υποδοχή Νεοαφιχθέντων εστιάζει κυρίως στην εξασφάλιση στέγασης σε Κέντρα Υποδοχής και στην προσωρινή στέγαση σε ξενοδοχεία σε συνεργασία με το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας.
- Το Γραφείο Εύρεσης Εργασίας που λειτουργεί στα πλαίσια του EQUAL, στόχο έχει την προώθηση του εξυπηρετούμενου πληθυσμού στην απασχόληση.
- Το Διαπολιτισμικό Κέντρο (Πυξίδα), διευκολύνει την ένταξη με δραστηριότητες όπως, εκμάθηση Ελληνικών, υποστηρικτική διδασκαλία, σύσταση και λειτουργία ομάδων ενδιαφερόντων, πολιτιστικών δραστηριοτήτων κλπ.

2. Δραστηριότητες

2.1 Κεντρική Κοινωνική Υπηρεσία

Στη διάρκεια του έτους, από την Κοινωνική Υπηρεσία του ΕΣΠ, προσφέρθηκε συμβουλευτική και παροχή βοήθειας σε **304 νέες περιπτώσεις**, συγχρόνως δε συνεχίστηκε η στήριξη προσφύγων και αιτούντων άσυλο που δεν είχαν κατορθώσει να λύσουν τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν. Με την βοήθεια εθελοντών έγιναν πολλές διανομές ρουχισμού, τροφίμων και άλλων ειδών που προήλθαν από δωρεές ιδιωτών και επιχειρήσεων, ενώ δόθηκε και οικονομική ενίσχυση σε **18** περιπτώσεις. Έγιναν παρεμβάσεις σε σχολεία και άλλους φορείς για διευκόλυνση της ένταξης των προσφύγων, και **62** παιδιά εστάλησαν σε καλοκαιρινές κατασκηνώσεις. Σε νοσοκομεία παραπέμφθηκαν **125** άτομα και έγινε η απαραίτητη διαμεσολάβηση για την εξυπηρέτησή τους. Τέλος, με τη βοήθεια των δικηγόρων του ΕΣΠ, δόθηκαν συμβουλές σχετικές με στεγαστικά συμβόλαια και εργασιακά προβλήματα. Από το γραφείο εύρεσης εργασίας εξυπηρετήθηκαν **1341** άτομα (έκδοση άδειας εργασίας, έκδοση ΑΦΜ, έκδοση βιβλιαρίου ασφάλειας κ.ά.). Τέλος, **55** άτομα τοποθετήθηκαν σε θέσεις εργασίας.

2.2 Υποδοχή Νεοαφιχθέντων Αιτούντων Άσυλο

Η Υποδοχή λειτούργησε σε συνεργασία και υποστηρίχθηκε οικονομικά από το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας, που ανέθεσε στο Ε.Σ.Π. να συντονίζει τις παραπομπές νεοαφιχθέντων που χρειάζονται στέγαση σε Κέντρα Υποδοχής, ξενώνες και ξενοδοχεία. Οι Κοινωνικοί Λειτουργοί, στην διάρκεια του 2003, οργάνωσαν τη στέγαση **707** ατόμων. Αναλυτικά, **353** άτομα εισήχθησαν σε Κέντρα Υποδοχής, **105** σε ξενοδοχεία, **195** σε ξενώνες και **54** σε άλλα πλαίσια φιλοξενίας.

Παράλληλα, πραγματοποιήθηκαν **836** παρεμβάσεις για διευθέτηση θεμάτων υγείας (ιατρικές εξετάσεις, θεραπείες, νοσηλείες, εξασφάλιση τεχνητών μελών και παραϊατρικού υλικού), 1200 συνεδρίες συμβουλευτικής στήριξης και παρενέβησαν ενημερωτικά **1780** φορές για θέματα ένταξης, (εκπαιδευτικά, ιατρικά, εργασιακά).

Το Τμήμα Υποδοχής κατά την επαφή του με τον πληθυσμό των νεοαφιχθέντων αιτούντων άσυλο, κλήθηκε να καλύψει τις ανάγκες και ιδιαίτερα ευάλωτων περιπτώσεων κατά το 2003, όπως **29** ασυνόδευτων ανήλικων, **13** ατόμων με σοβαρές κινητικές αναπηρίες, **123** γυναικών χωρίς υποστηρικτικό κοινωνικό περιβάλλον κ.ά.

2.3. Διαπολιτισμικό Κέντρο «ΠΥΞΙΔΑ»

Οι συνεχείς προσπάθειες του ΕΣΠ για χρηματοδότηση των ΠΥΞΙΔΩΝ είχαν ως αποτέλεσμα να χρηματοδοτήσει το Υπουργείο Πολιτισμού τη λειτουργία μίας ΠΥΞΙΔΑΣ στην Αθήνα, η οποία επαναλειτούργησε τον Ιούνιο του 2003 και εξυπηρέτησε ως τις 31.12.2003 441 άτομα (245 περιπτώσεις).

Συγκεκριμένα: **753** άτομα έλαβαν πληροφόρηση και καθοδήγηση, **26** παιδιά προετοιμάστηκαν, με μαθήματα, κυρίως Ελληνικών για να εγγραφούν στα Ελληνικά σχολεία και **34** παιδιά βοηθήθηκαν, με υποστηρικτική διδασκαλία να επιτύχουν να παρακολουθήσουν τα σχολικά μαθήματα. Έγιναν επίσης μαθήματα Ελληνικών για ενήλικες **202 άτομα**, Αγγλικών (**12** παιδιά), Γαλλικών (**3** παιδιά), Γερμανικών (**2** παιδιά), Ηλεκτρονικών Υπολογιστών (**22** άτομα). Παιδιά και έφηβοι έλαβαν μέρος σε ομάδες δημιουργικής απασχόλησης (12 παιδιά), **5 παιδιά** συμμετείχαν στην ομάδα θεατρικού παιχνιδιού, **5 γυναίκες** στην ομάδα γυναικών, ενώ μεγάλοι και μικροί συμμετείχαν σε γιορτές, εκδρομές, επισκέψεις σε μουσεία, κ.α. Μέσα στα πλαίσια αυτά ενδεικτικά αναφέρεται ότι σε συνεργασία με την Κοινωνική Υπηρεσία του ΕΣΠ οργανώθηκε Χριστουγεννιάτικη γιορτή σε αίθουσα του Πνευματικού Κέντρου η οποία παραχωρήθηκε από το Δήμο Αθηναίων. Στη γιορτή παρευρέθηκαν περίπου **200** παιδιά. Η εκδήλωση περιελάμβανε ψυχαγωγικό πρόγραμμα με ζογκλέρ και κλόουν ενώ παράλληλα υπήρχαν αναψυκτικά και σνακς. Σε όλα τα παιδιά μοιράστηκαν δώρα.

Οι παραπάνω δραστηριότητες επιτεύχθηκαν με την πολύτιμη βοήθεια **54** εθελοντών, για την κινητοποίηση των οποίων φρόντισαν οι κοινωνικοί λειτουργοί που εργάζονται στην ΠΥΞΙΔΑ. Για τα μαθήματα Ελληνικών υπήρξε επίσης συνεργασία με το Τμήμα Διαπολιτισμικής Αγωγής του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Οι κοινωνικοί λειτουργοί της ΠΥΞΙΔΑΣ φρόντισαν επίσης και για τη διασύνδεση των εξυπηρετούμενων προσφύγων με πηγές της κοινότητας για επίλυση προβλημάτων τους (εκπαιδευτικά, υγείας), καθώς και για την ενημέρωση του κοινού για θέματα προσφύγων, π.χ. με ομιλίες στα σχολεία των περιοχών. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι φρόντισαν για τον τακτικό εμβολιασμό και την έκδοση βιβλιαρίων υγείας σε **72** παιδιά, παρείχαν συμβουλευτική υποστήριξη σε **83** ευάλωτες περιπτώσεις του κέντρου, φρόντισαν για την δωρεάν εγγραφή **15** παιδιών και 2 ενηλίκων σε αθλητικούς συλλόγους, παρέπεμψαν **216** ενήλικες για δωρεάν εγγραφή στο πρόγραμμα γλώσσας της Φιλοσοφικής Σχολής και φρόντισαν για την εισαγωγή και εγγραφή σε σχολές της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης **13** ενηλίκων αιτούντων άσυλο και προσφύγων.

2.4. Πρόγραμμα «Καινούργια Αρχή»

Παροχή Συνοδευτικών, Υποστηρικτικών Υπηρεσιών

Το πρόγραμμα Καινούργια Αρχή εντάσσεται στο Μέτρο 2.1: Παροχή Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Απασχόληση & Επαγγελματική Κατάρτιση», του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης 2001 – 2006, με χρηματοδότηση του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και του Ευρωπαϊκού Κοινοτικού Ταμείου κατά 75%.

ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ

260 άτομα για το ΕΣΠ και **73** για τον Οργανισμό Πρόνοιας και Πολιτικής Προστασίας του Δήμου Αμαρουσίου.

Κάτοχοι: «Δελτίου Ταυτότητας Πολιτικού Φυγάδα», «Ειδικού Δελτίου Αλλοδαπού που δεν έχει αναγνωριστεί ως Πρόσφυγας», «Ειδικού Δελτίου που ζήτησε να αναγνωριστεί ως Πρόσφυγας» και για τον Οργ. του Δήμου Αμαρουσίου οι κάτοχοι

«Προσωρινής Άδειας Παραμονής και Άδειας Εργασίας».

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ: 1/1/2003 – 29/2/2004

ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ Α	ΣΥΝΟΛΟ ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΩΝ
ΕΞΑΤΟΜΙΚΕΥΜΕΝΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ	260 ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ
ΝΟΜΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ	260 ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ
ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ	260 ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ
ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ (ΜΟΝΙΜΗ, ΠΕΡΙΣΤΑΣΙΑΚΗ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΕΠΙΔΟΤΟΥΜΕΝΕΣ ΘΕΣΕΙΣ)	139 ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ (53%)
ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΕΚΜΑΘΗΣΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ	88 ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ (34%)
ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ Β	ΟΜΑΔΑ ΣΤΟΧΟΣ
ΗΜΕΡΙΔΕΣ ΚΑΙ ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΕΡΓΟΔΟΤΕΣ ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΙ ΦΟΡΕΩΝ
ΔΙΗΜΕΡΟ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΑΝΤΙΡΑΤΣΙΣΤΙΚΟΥ – ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ	ΕΥΡΥΤΕΡΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΙ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΑΛΛΟΔΑΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ - ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΑ ΦΥΛΛΑΔΙΑ, NEWS LETTER ΚΑΙ ΑΦΙΣΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	ΕΥΡΥΤΕΡΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΙ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΑΛΛΟΔΑΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ - ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ
ΟΔΗΓΟΣ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΜΕ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΑ ΦΥΛΛΑΔΙΑ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΓΟΝΕΙΣ
ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΗΜΕΡΙΔΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	ΕΥΡΥΤΕΡΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΙ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΩΝ Μ.Μ.Ε. ΣΥΛΛΟΓΟΙ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΑΛΛΟΔΑΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ - ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

3. Εκπαίδευση – Προώθηση της κοινωνικής ένταξης.

3.1 Συμμετοχές, παρεμβάσεις και εισηγήσεις μελών της Κοινωνικής Υπηρεσίας σε Ημερίδες, Σεμινάρια, Συνέδρια, Συναντήσεις και αποστολές σε σημεία εισόδου Αιτούντων Άσυλο.

- **Απρίλιος 2003.** Εισήγηση σε ευρωπαϊκό συνέδριο με θέμα «Κοινωνική Υποδοχή και Ένταξη των Γυναικών Προσφύγων / Αιτουσών Άσυλο» με διοργανωτή το «Έργον Κ.Ε.Κ., στο οποίο συμμετείχαν εκπρόσωποι ΜΚΟ από την Ελλάδα και άλλες ευρωπαϊκές χώρες, εκπρόσωποι της Υπάτης Αρμοστείας του Ο.Η.Ε, και λοιποί φορείς.
- **Μάιος 2003.** Συμμετοχή σε ημερίδα που διοργανώθηκε από το ΕΣΠ και τον Οργανισμό Πρόνοιας και Πολιτικής Προστασίας Αμαρουσίου με θέμα «Νέες Προοπτικές στην Απασχόληση Προσφύγων και Μεταναστών στο πλαίσιο του Σχεδίου Δράσης 'Καινούργια Αρχή'».
- **Μάιος 2003** Συμμετοχή στο Διεθνές Σεμινάριο «Ασυνόδετοι Ανήλικοι» που πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα, στις 24-25 Μαΐου 2003 από την Διεθνή Κοινωνική Υπηρεσία (ISS)
- **Ιούνιος–Ιούλιος 2003.** Εκπαίδευση καταρτιζομένων του προγράμματος Equal υλοποιούμενο από την Ε.ΕΤ.Α.Α. στα πλαίσια της πρακτικής άσκησης με τίτλο «Σύμβουλοι Επαγγελματικού Προσανατολισμού και απασχόλησης αιτούντων άσυλο».
- **Ιούνιος 2003–Ιούλιος 2003.** Παρακολούθηση επιμορφωτικού σεμιναρίου (100 ώρες) του Κέντρου Επαγγελματικής Κατάρτισης ΕΡΜΗΣ με θέμα «Στηρίζοντας και προωθώντας Ανέργους στην Αγορά Εργασίας», στα πλαίσια του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Υγεία Πρόνοια» 2000-2006 του Γ΄ Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης.
- **Ιούλιος 2003.** Παρακολούθηση ημερίδας του Ι.Κ.Ε. με θέμα «Κοινωνική Ένταξη Γυναικών Προσφύγων και Μεταναστριών – Πρόγραμμα Εύα».
- **Σεπτέμβριος 2003.** Ενημερωτική συνάντηση στα γραφεία του ΕΣΠ με εκπρόσωπο του νεοϊδρυθέντα Συνηγόρου του Παιδιού (Κύκλος για τα Δικαιώματα του Παιδιού).
- **Σεπτέμβριος 2003 - Οκτώβριος 2003.** Παρακολούθηση Σεμιναρίου (100 ώρες) του Ο.Α.Ε.Δ και του Ερευνητικού Πανεπιστημιακού Ινστιτούτου Ψυχικής Υγιεινής με τίτλο «Άμεση Κοινωνική Βοήθεια –Παρέμβαση στην Κρίση- Διασύνδεση με δομές Στήριξης»
- **Οκτώβριος 2003.** Διεξαγωγή επιμορφωτικών σεμιναρίων σε αντιπροσώπους προσφυγικών συλλόγων για το στεγαστικό και το εργασιακό καθεστώς των αιτούντων άσυλο στην Ελλάδα στα πλαίσια του ευρωπαϊκού προγράμματος “Strengthening Refugee Participation in European Asylum Policies and Programmes”.
- **Οκτώβριος 2003.** Συμμετοχή σε συνάντηση ενημέρωσης 20 φοιτητών του Πολιτικού Τμήματος της Νομικής Σχολής Αθηνών καθηγητού κ. Κόντη για ζητήματα ασύλου και κοινωνικής ένταξης των προσφύγων, που πραγματοποιήθηκε στα γραφεία του ΕΣΠ.
- **Οκτώβριος 2003.** Πανελλήνια Έκθεση Εθελοντισμού Ανθρωπιστικών, Αναπτυξιακών και Περιβαλλοντικών Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων πραγματοποιήθηκε στο Ζάππειο 25 – 26 Οκτωβρίου 2003 από την οργάνωση «Γέφυρες Φιλίας»-Ινστιτούτο Κοινωνικής Αλληλεγγύης στην οποία έλαβε μέρος και το ΕΣΠ.
- **Νοέμβριος 2003.** Πραγματοποιήθηκε σειρά συναντήσεων με εκπροσώπους αρμόδιων διευθύνσεων του Υπουργείου Παιδείας, με εκπροσώπους του γραφείου δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (με την συνεργασία εκπροσώπου της νομικής υπηρεσίας του ΕΣΠ) ενημερωτικού κυρίως χαρακτήρα για

ζητήματα που αφορούν στην ένταξη παιδιών προσφύγων και αιτούντων άσυλο εν όψει της υπουργικής εγκυκλίου για την διευθέτηση των διαδικασιών εγγραφής αλλοδαπών στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση με ελλιπή δικαιολογητικά και την διαδικασία κατάταξής τους στις σχολικές τάξεις. Παράλληλα συντάχθηκε σχετικό έγγραφο προς το Υπουργείο Παιδείας σε συνεργασία της Νομικής και Κοινωνικής Υπηρεσίας του ΕΣΠ.

- **Νοέμβριος 2003.** Παρακολούθηση ημερίδας διοργανωμένης από την Α.Σ. Προοπτική με θέμα «Αποτελέσματα Πανελληνίας Έρευνας για τις ανάγκες και τις δυνατότητες απασχόλησης απεξαρτημένων ή υπό απεξάρτηση ατόμων» στα πλαίσια του Equal 2002, Δίκτυο Απασχολησιμότητας Απεξαρτημένων Ατόμων.
- **Νοέμβριος 2003.** Παρακολούθηση της διημερούς Εθνικής Συνδιάσκεψης με θέμα: «Εμπορία Παιδιών – Λύσεις Τώρα» που διοργάνωσε η Κοινωνική Οργάνωση Υποστήριξης Νέων «Άρσις».
- **Νοέμβριος 2003.** Παρακολούθηση της ημερίδας εργασίας, που διοργάνωσε η Νομική Υπηρεσία του ΕΣΠ με μέλη του Δικτύου Εθελοντών Δικηγόρων του από όλη την Ελλάδα (LAN).
- **Δεκέμβριος 2003.** Παρακολούθηση ημερίδας του Ι.Κ.Ε. «Νέες Τεχνολογίες για την Κινητική Αναπηρία – Οικουμενικός Σχεδιασμός»
- **Δεκέμβριος 2003.** Εισηγήσεις σε συνάντηση εργασίας, διοργανωμένης από το ΕΣΠ, με θέμα «Ζητήματα κοινωνικής ένταξης αιτούντων άσυλο και προσφύγων» με την συμμετοχή εκπροσώπων του Συνηγόρου του Πολίτη, του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας, του Υπουργείου Εργασίας, του ΟΑΕΔ και μελών του Δ.Σ. της Κοινωνικής και της Νομικής υπηρεσίας του ΕΣΠ.
- **Δεκέμβριος 2003.** Παρακολούθηση ημερίδας με θέμα “Γλώσσα και Επικοινωνία στους Μετακινούμενους Πληθυσμούς” την οποία διοργάνωσε το Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης Ευρωεργασιακή Α.Ε
- **Δεκέμβριος 2003.** Παρακολούθηση ημερίδας του Εθνικού Κέντρου Επαγγελματικού Προσανατολισμού με θέμα «Διαπολιτισμική Συμβουλευτική»
- **Δεκέμβριος 2003.** Εισήγηση με θέμα « Πρόσφυγες στην Ελλάδα- η διαδρομή προς την ένταξη» στο 3^ο Διεθνές Φεστιβάλ Τέχνης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα με θέμα « Για έναν Πολιτισμό Ίσων Ευκαιριών: Σύγχρονος Δήμος –Ενεργοί Πολίτες».
- Συμμετοχή μέλους Κοινωνικής Υπηρεσίας και γραπτή ενημέρωση για μοντέλο Ξενώνα Θυμάτων Trafficking σε συνάντηση του δικτύου STOP NOW για την παράνομη διακίνηση γυναικών και παιδιών.
- Συμμετοχή σε 3 αποστολές με την Νομική Υπηρεσία του ΕΣΠ σε σημεία εισόδου αιτούντων άσυλο για την παροχή κοινωνικής συνδρομής σε νεοαφιχθέντες . Σε μία από τις αποστολές, συγκεκριμένα στη Ρόδο, η εμπειριστατωμένη εκτίμηση της Κοινωνικής Λειτουργού συνέβαλλε στη προσωρινή στέγαση στην Αθήνα δύο ασυνόδευτων ανηλίκων και την μετέπειτα επανένωσή τους με την μητέρα τους στη Σουηδία.
- Συμμετοχή σε ομάδες εργασίας με εκπροσώπους του UNHCR, ISS, Γιατρών του Κόσμου , Γιατρών Χωρίς Σύνορα, ΑΡΣΙΣ, Συνηγόρου του Πολίτη – κύκλο Δικαιωμάτων του Παιδιού με στόχο την προώθηση των δικαιωμάτων και των αναγκών των ασυνόδευτων ανηλίκων αλλά και την προώθηση λύσεων για την αποτελεσματική τους προστασία. Μέσα στα πλαίσια αυτά υπήρξε πρωτοβουλία για την έρευνα και καταγραφή των παρεχόμενων υπηρεσιών και προγραμμάτων για τους ασυνόδευτους ανηλίκους.

3.2 Δικτύωση

Κατά το έτος 2003 εδραιώθηκε και ενισχύθηκε η δικτύωση με τους ακόλουθους φορείς:

Α) για ιατρικά ζητήματα: Ιατροί και Ιατρικοί Σύλλογοι και Φορείς (Ελληνική Αντικαρδιακή Εταιρεία, Ινστιτούτο Παστέρ, Ιατροί του Κόσμου, Γιατροί Χωρίς Σύνορα, ΠΙΚΠΑ, Δημοτικά Ιατρεία του Δήμου Αθηναίων, Φαρμακοποιοί του Κόσμου,

Ιατρικό Κέντρο Αποκατάστασης Θυμάτων Βασανιστηρίων, Φορείς σχετικοί με το ζήτημα της αναπηρίας, Μονάδα Ελέγχου Ειδικών Λοιμώξεων, Σύλλογοι για τον Διαβήτη, Φαρμακευτικές Εταιρείες για δωρεές απαιτούμενων ειδών, κλπ).

Β) για θέματα εκπαίδευσης: Διδασκαλείο της Νέας Ελληνικής γλώσσας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, Κέντρο Διαπολιτισμικής Αγωγής (ΚΕΔΑ) της Φιλοσοφικής Σχολής, Ινστιτούτο Παιδείας Ομογενών και Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης (ΙΠΟΔΕ) του Υπουργείου Παιδείας, Κέντρο Ξένων γλωσσών «ΝΗΜΑ», Κέντρο Ελληνικού Πολιτισμού κτλ.

Γ) για γενικότερα ζητήματα: οργανώσεις και πλαίσια είτε από τον χώρο των ΜΚΟ, είτε από άλλα πλαίσια: Ερυθρός Σταυρός, Άρτος Δράση, Άρσις, Κάριτας, Κέντρο Στήριξης και Οικογένειας, Κλίμακα, Σύλλογος Μεριμνης Ανηλίκων, εκκλησιαστικοί και άλλοι ξενώνες, ενορίες για ενίσχυση ή σίπιση απόρων προσφύγων, αθλητικοί σύλλογοι κλπ.

Δ) Επαφές με Δήμους, Κοινότητες, Νομαρχίες, Κοινωνικές Υπηρεσίες Δημοσίων Υπηρεσιών, όχι μόνο με ενημερωτικό χαρακτήρα αλλά και για την εξυπηρέτηση συγκεκριμένων περιστατικών που υπάγονται ή προσήλθαν στις υπηρεσίες αυτές.

Ε) Καταγραφή και ταξινόμηση των συνεργαζομένων φορέων, με σκοπό την πιο άμεση εξυπηρέτηση της ομάδας στόχου και την δημιουργία ενός υποστηρικτικού δικτύου.

ΣΤ) Συνεχή συνεργασία με την Εισαγγελία Ανηλίκων Αθηνών για ζητήματα ασυνόδευτων ανηλίκων.

Σε όσους εξ αυτών δεν ασχολούνται άμεσα με πρόσφυγες έγινε ενημέρωση και ευαισθητοποίηση για τα ζητήματα που αφορούν τους πρόσφυγες, αιτούντες άσυλο και αυτούς που τελούν υπό ανθρωπιστικό καθεστώς, κίνηση που οδήγησε σε συνεργασία για την κάλυψη βασικών αναγκών ιδιαίτερα ευάλωτων περιπτώσεων:

IV. ΞΕΝΩΝΑΣ ΓΙΑ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΑΙΤΟΥΝΤΩΝ ΑΣΥΛΟ .

Συνεχίστηκε η λειτουργία, με ευθύνη του ΕΣΠ, ξενώνα για ευάλωτους νεοαφιχθέντες αιτούντες άσυλο (π.χ. ασυνόδευτους ανηλίκους, μονογονεϊκές οικογένειες, υπερήλικες, ασυνόδευτες έγκυες γυναίκες κ.α.) σε οικιστική μονάδα στο Πικέρμι.

Κατά τη διάρκεια του 2003, παραπέμφθηκαν συνολικά **99** άτομα ή 44 περιπτώσεις στον Ξενώνα που ανά πάσα στιγμή φιλοξενούσε περίπου 40 άτομα. Οι κοινωνικοί λειτουργοί του Ξενώνα προσέφεραν ατομική και ομαδική συμβουλευτική στους φιλοξενούμενους και τους παρείχαν τη δυνατότητα να συμμετάσχουν σε τμήματα εντατικής διδασκαλίας της Ελληνικής γλώσσας, σε ομάδα γυναικών και δημιουργικής απασχόλησης παιδιών, καθώς επίσης και να επισκεφτούν αξιοθέατα της περιοχής.

Η Κοινωνική Υπηρεσία που λειτούργησε στον Ξενώνα βοήθησε να εκδοθούν άδειες εργασίας σε όσους πληρούσαν τις προϋποθέσεις και χρησιμοποίησε τις επαφές που είχε δημιουργήσει, μεταξύ άλλων, με υγειονομικούς φορείς και νοσοκομεία της περιοχής για την εξυπηρέτηση των φιλοξενούμενων, με το Τμήμα Αλλοδαπών Παλλήνης για την απόκτηση από τον καθένα του δελτίου αιτούντος άσυλο, καθώς και με άλλους φορείς της περιοχής για την εξυπηρέτηση των φιλοξενούμενων.

Λόγω οικονομικής στενότητας, το Υπουργείο Υγείας & Πρόνοιας δεν ενέταξε στον προϋπολογισμό του έτους 2004 τον εν λόγω ξενώνα. Το Διοικητικό Συμβούλιο του ΕΣΠ ξεκίνησε ήδη από το Νοέμβριο του 2003, διαβουλεύσεις με αρμόδιους παράγοντες ώστε να υπάρξει προγραμματική σύμβαση μεταξύ του Υπουργείου

Υγείας και Πρόνοιας και ήδη Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ΕΚΑΚΒ και ΕΣΠ προκειμένου να εξασφαλισθεί η παραχώρηση κτιρίου από το Εθνικό Κέντρο Άμεσης Κοινωνικής Βοήθειας (ΕΚΑΚΒ) όπου θα λειτουργήσει εκ νέου ο Ξενώνας. Οι διαβουλεύσεις θα επαναληφθούν με τη νέα πολιτική ηγεσία του Υπουργείου.

V. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΙΟΛΑΟΣ» ΓΙΑ ΤΗΝ ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΜΕ ΨΥΧΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ.

Στη διάρκεια του 2003 εξακολούθησε η εργασία για την αποκατάσταση προσφύγων που παρουσίασαν ψυχικές διαταραχές. Η ειδική Μονάδα «Ιόλαος», που στήθηκε για τον σκοπό αυτό το 2001, αποτελείται από Ξενώνα και Κέντρο Ημέρας, και χρηματοδοτείται από το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας.

Η Μονάδα λειτουργεί με το προσωπικό που ορίζει η σχετική νομοθεσία και διευθύνεται από Ψυχίατρο. Τα θεραπευτικά προγράμματα (φαρμακευτική αγωγή, ψυχολογική υποστήριξη, κοινωνικοποίηση, αποκατάσταση) καταρτίζονται με βάση τις ιδιαίτερες ανάγκες του κάθε πρόσφυγα.

Τόσο στον Ξενώνα (δυναμικότητας 10 ατόμων, όπου μέχρι τώρα έχουν φιλοξενηθεί οκτώ), όσο και στο Κέντρο Ημέρας (δυναμικότητας 25 ατόμων) για άτομα με λιγότερο σοβαρές διαταραχές, οργανώνονται αποκαταστασιακές δραστηριότητες με τελικό σκοπό την ένταξη των ατόμων αυτών στην κοινωνία. Γίνεται και προσπάθεια για τους πιο λειτουργικούς από τους ασθενείς να μάθουν ελληνικά και να βρουν εργασία ή κάποια απασχόληση.

Για το έτος 2004 το ΕΣΠ έχει αιτηθεί στο Υπουργείο Υγείας & Πρόνοιας τη χρηματοδότηση «αυτόνομου διαμερίσματος» από το οποίο θα μπορούν να επωφεληθούν περιπτώσεις του Ξενώνα. Το αίτημα αντιμετωπίζεται ευνοϊκά από τους αρμόδιους παράγοντες και αναμένεται τελική απάντηση εντός του Μαΐου 2004.

Το προσωπικό του Ιόλαου συμμετείχε σε μια σειρά από συνέδρια και ημερίδες που αφορούν τις δομές ψυχιατρικής αποκατάστασης στην Ελλάδα. Ο καινοτόμος χαρακτήρας του προγράμματος έχει αναγνωρισθεί τόσο από την επιβλέπουσα αρχή (Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας) όσο και από την Υπάτη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες, με αποτέλεσμα να σταλεί το κείμενο και στη Ρουμανία.

VI. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ

1. Ξεκίνησε η διαδικασία υποβολής αίτησης για συμμετοχή στο ICVA και εξετάστηκαν τρόποι εκ του σύνεγγυς παρακολούθησης του EURASIL.

Τέλος Ιουνίου 2003 (24-27/6) η Πρόεδρος συμμετείχε στο Pre Executive Committee Meeting του UNHCR και σε συνάντηση του ECRE στη Γενεύη.

Στη διάρκεια του 2003 (20-22/3/2003) η Αντιπρόεδρος κ. Μπρισίμη και η Υπεύθυνη της Νομικής Υπηρεσίας κ. Μιγγίρου εκπροσώπησαν το ΕΣΠ σε μία ακόμη συνάντηση του ECRE (Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για Πρόσφυγες και Εξόριστους). Η Νομική Υπηρεσία είχε συνεχώς στενή συνεργασία με το ECRE για ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με θέματα ασύλου.

Επίσης δρομολογήθηκαν συνεργασίες με την Εθνική Επιτροπή της UNICEF και την Εθνική Επιτροπή της UNESCO.

Στο πλαίσιο των διεθνών επαφών του ΕΣΠ μπορεί να ενταχθεί και η συνάντηση μελών του ΔΣ και της ΝΥ με τον κο Danielli, μέλους του Ιταλικού

Κοινοβουλίου και αντιπροσώπου στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης, ο οποίος επισκέφθηκε την Ελλάδα προκειμένου να συντάξει έκθεση για την άφιξη αιτούντων άσυλο στους ευρωπαϊκούς λιμένες.

2. Εκτός των προαναφερθέντων προγραμμάτων που υλοποιήθηκαν από τη Νομική Υπηρεσία, το ΕΣΠ συμμετείχε και σε δύο ακόμη Ευρωπαϊκά προγράμματα.

- Το Πρόγραμμα CHICAM, πρωτοποριακό ερευνητικό και παιδαγωγικό πρόγραμμα του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου του Πανεπιστημίου του Λονδίνου, σκοπός του οποίου είναι η επικοινωνία ανάμεσα σε παιδιά αποδήμων σε έξι χώρες της Ευρώπης μέσω βίντεο και διαδικτύου.

Το πρώτο μέρος της έρευνας αφορούσε στην κατάσταση των προσφύγων και μεταναστών και στη σχέση τους με τα ΜΜΕ στις χώρες που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα. Εκπονήθηκαν τρεις εκθέσεις σχετικές με την έρευνα αυτή. Σε συνέχεια και μετά από συνάντηση όλων των εταίρων, οργανώθηκε αίθουσα πολυμέσων σε χώρο του ΕΣΠ και ένα πιλοτικό CHICAM Club λειτούργησε εκεί έως τον Ιούνιο του 2003. Τα παιδιά που συμμετείχαν διδάχθηκαν τις βασικές αρχές χειρισμού των υπολογιστών και του λοιπού εξοπλισμού και προχώρησαν σε μικρές οπτικές παραγωγές σχετικές με τους κεντρικούς θεματικούς άξονες του CHICAM (οικογένεια, φιλία, σχολείο). Συγχρόνως διεξήχθη εκτενής έρευνα πεδίου σε σχέση με τα παραπάνω, με τα παιδιά, τις οικογένειές τους καθώς και το ευρύτερο κοινωνικό τους σύνολο. Επίσης τα μέλη της ελληνικής ερευνητικής ομάδας συμμετείχαν στις εξής συναντήσεις:

- με τις υπόλοιπες ερευνητικές ομάδες του Προγράμματος στην Αθήνα (Ιανουάριος 2003), στην Ουτρέχτη (Φεβρουάριος 2003), τη Ρώμη (Μάιος 2003), το Λονδίνο (Σεπτέμβριο και Νοέμβριος 2003) και τη Στοκχόλμη (Δεκέμβριος 2003).
 - Παρουσίαση του προγράμματος από την Μαρία Λεωνίδα στο σεμινάριο Διαπολιτισμικής Ψυχολογίας στο Μαράσλειο Διδασκαλείο (Επιμόρφωση Νηπιαγωγών) του Πανεπιστημίου Αθηνών (Απρίλιος 2003).
 - Παρουσίαση του προγράμματος από την κ. Χριστοπούλου στα μέλη του προγράμματος PRAXIS (Μάιος 2003).
 - Διμερείς συναντήσεις μελών της ελληνικής ομάδας με την ιταλική ερευνητική ομάδα στην Ελλάδα (Απρίλιος 2003, Αύγουστος 2003).
 - Κοινή παρουσίαση με την ερευνητική ομάδα του Λονδίνου σχετικά με το πρόγραμμα στο συνέδριο «A Sense of Place: Displacement and Integration: the role of the arts and media in reshaping societies and identities in Europe» που διοργάνωσε το British Council στο Cardiff, Wales τον Νοέμβριο 2003.
 - Ειδικό αφιέρωμα στο πρόγραμμα στο Διεθνές Φεστιβάλ Κινηματογράφου για τα Παιδιά και τους Νέους της Ολυμπίας – Πύργος (Δεκέμβριος 2003).
- Το πρόγραμμα HERMES, ολοκληρώθηκε τον Ιούλιο του 2003 με την διοργάνωση ημερίδας με τη συμμετοχή της τοπικής αυτοδιοίκησης. Στην πρώτη φάση του Προγράμματος αυτού, στο οποίο συμμετείχαν και ΜΚΟ της Ιταλίας, της Ισπανίας και της Αγγλίας, γίνεται μελέτη σχετικά με την καταγραφή της έκτασης του προβλήματος της σχολικής διαρροής των εφήβων προσφύγων.

VII. ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΤΟΥ ΕΣΠ ΣΕ ΕΥΡΥΤΕΡΕΣ ΣΥΜΠΡΑΞΕΙΣ

1. ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ (ΕΕΔΑ).

Το ΕΣΠ είναι μία από τις 6 μη κυβερνητικές οργανώσεις που είναι μέλη της ΕΕΔΑ. Από της συστάσεώς της, το ΕΣΠ εκπροσωπήθηκε από την κυρία Ισμήνη Σακελλαροπούλου, μέχρι τον Μάρτιο 2003, οπότε κατά την λήξη της θητείας της επιτροπής, η Κα Σακελλαροπούλου ζήτησε από το ΕΣΠ να ορίσει άλλο μέλος στην θέση της. Έτσι με απόφαση του ΔΣ του ΕΣΠ ορίσθηκε εκπρόσωπος η κ. Αγγελική Αργυροπούλου-Χρυσοχοΐδου με αναπληρώτριά της την κ. Ηρώ Νικολακοπούλου-Στεφάνου.

Στη συνέχεια η κ. Αγγελική Αργυροπούλου-Χρυσοχοΐδου εξελέγη προεδρεύουσα του Γ τμήματος της ΕΕΔΑ που είναι αρμόδιο για την εφαρμογή των δικαιωμάτων του ανθρώπου στους αλλοδαπούς με αναπληρώτριά την κ. Ζαλαώρα, εκπρόσωπο της ΓΣΕΕ. Η κ. Ηρώ Νικολακοπούλου-Στεφάνου εξελέγη αντιπρόεδρος του Β' Τμήματος της ΕΕΔΑ όπου Πρόεδρος είναι εξορισμού ο Α' Αντιπρόεδρος κ. Νίκος Φραγκάκης

Κατά τις συνεδριάσεις του Γ τμήματος η Κα Α. Αργυροπούλου-Χρυσοχοΐδου εισηγήθηκε το θέμα της εργασίας των αιτούντων άσυλο στη Ελλάδα, στο οποίο συνηγόρησε και η εκπρόσωπος της ΓΣΕΕ, και αποφασίστηκε να μελετηθεί το θέμα. Επίσης πρότεινε το θέμα της εναλλακτικής επιμέλειας αλλοδαπών ανηλίκων που υποβάλλουν αίτηση ασύλου.

Κατά τη συνεδρίαση του Γ τμήματος στις 13.11.03 προσκλήθηκε εκπρόσωπος της Υ.Α. και η συντονίστρια της νομικής υπηρεσίας του ΕΣΠ, η οποία κατέθεσε και υπόμνημα για να συζητηθεί το θέμα των de facto προσφύγων (ανθρωπιστικό καθεστώς). Το τμήμα εξέφρασε την ανησυχία του για την πρακτική άρνησης του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης να ανανεώνει τις άδειες παραμονής των de facto προσφύγων. Η σχετική εισήγηση εγκρίθηκε από το τμήμα και στην συνέχεια παρουσιάστηκε στην συνεδρίαση της ΕΕΔΑ στις 17.12.03

Στη συνεδρίαση της Ολομέλειας της 17.12.2003 με θέμα «Η προστασία των «de facto» προσφύγων από τη Ελληνική Πολιτεία» η ΕΕΔΑ εξέφρασε την ανησυχία για την πρακτική άρνησης του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης να εφαρμόσει το ΠΔ 61/1999 σε de facto πρόσφυγες που ζήτησαν την ανανέωση των αδειών παραμονής τους στην Ελλάδα. Η ΕΕΔΑ χαιρέτησε την δήλωση του ως άνω Υπουργείου ότι η πρακτική αυτή έχει παύσει άλλα κάλεσε το ίδιο το Υπουργείο να δώσει σαφείς οδηγίες στις αρμόδιες υπηρεσίες του για την χρηστή και ορθή εφαρμογή της σχετικής ισχύουσας νομοθεσίας και την ευνοϊκή μεταχείριση των de facto προσφύγων από τις αρμόδιες υπηρεσίες, όπως επιβάλλουν οι σχετικές διεθνείς και ευρωπαϊκές αρχές προστασίας των προσφύγων.

2. ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ (ΥΔΑΣ).

Το ΕΣΠ συμμετέχει στην Εθνική Συμβουλευτική Επιτροπή ΜΚΟ του Υπουργείου Εξωτερικών μαζί με όλες τις ΜΚΟ που είναι εγγεγραμμένες στο μητρώο της ΥΔΑΣ, και εκπρόσωπός του καλείται σε όλες τις σχετικές συνεδριάσεις. Το ΕΣΠ αποτελεί πλέον μέλος και του Δικτύου ΜΚΟ Ευρωπαϊκού Προσανατολισμού που οργάνωσε το ΥΠΕΞ.

3. ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ EQUAL.

Το ΕΣΠ συμμετέχει σε δύο αναπτυξιακές συμπράξεις της Ευρωπαϊκής αυτής Πρωτοβουλίας, μέσω του Υπουργείου Εργασίας, που εγκρίθηκαν τον Μάιο 2002.

Υποπρόγραμμα 1. Μέτρο 1. Αναπτυξιακή Σύμπραξη «Equality» με συντονιστή τη ΓΣΕΕ. Στόχος η ανάπτυξη συστήματος ποιότητας των υπηρεσιών συμβουλευτικής στήριξης και απασχόλησης.

Η υλοποίηση άρχισε το Νοέμβριο 2002 και από πλευράς ΕΣΠ επικεντρώθηκε στη διενέργεια έρευνας με στόχο την καταγραφή των συστημάτων και διαδικασιών που χαρακτηρίζουν την ελληνική αγορά εργασίας σε σχέση με την ένταξη σε αυτήν των μειονεκτούντων ομάδων, ιδιαίτερα προσφύγων, μεταναστών, Τσιγγάνων κλπ. Η έρευνα αυτή θα συνεχιστεί μέχρι τον Ιούνιο του 2004.

Λόγω της ερευνητικής φύσης του προγράμματος δεν υπάρχει προς το παρόν άμεση εμπλοκή ή απευθείας εξυπηρέτηση προσφύγων.

Υποπρόγραμμα 5.1. Αναπτυξιακή Σύμπραξη «Ανάδραση – Ιστός» με συντονιστή τον Ελληνικό Ερυθρό Σταυρό. Στόχος η δημιουργία και ανάπτυξη δικτύου συνεργασίας για την υποστήριξη των αιτούντων άσυλο.

Η υλοποίηση του προγράμματος ξεκίνησε από το Νοέμβριο 2002 και θα συνεχισθεί μέχρι τον Αύγουστο 2004. Το ΕΣΠ ανέλαβε τη στήριξη και εκπαίδευση φορέων για την αντιμετώπιση ζητημάτων ασύλου καθώς και τη νομική συνδρομή αιτούντων άσυλο σε περιπτώσεις μαζικών αφίξεων. Επίσης ανέλαβε να παράσχει νομικές υπηρεσίες συνδρομής και εκπροσώπησης αιτούντων άσυλο για ζητήματα που άπτονται της κοινωνικής τους ένταξης (εργασιακά κλπ) καθώς και τη λειτουργία ενός Γραφείου Απασχόλησης.

Εξυπηρετήθηκε ήδη σημαντικός αριθμός αιτούντων άσυλο τόσο ως προς την νομική συνδρομή όσο και ως προς την εξεύρεση εργασίας. Το ΕΣΠ με εκπροσώπους του συμμετέχει στο Διοικητικό Συμβούλιο και στις Επιστημονικές Επιτροπές του προγράμματος.

VIII. ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ.

1. Το ΕΣΠ διοργάνωσε κατά το έτος 2003, μία κλειστή συνάντηση με το Δίκτυο Εθελοντών Δικηγόρων, μία κλειστή συνάντηση με τον Κύκλο Κοινωνικής Προστασίας του Συνηγόρου του Πολίτη και τον Κύκλο Δικαιωμάτων του Παιδιού του Συνηγόρου του Πολίτη, εκπροσώπων του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας και του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (επισυνάπτονται τα πρακτικά των συναντήσεων).

2. Μέλη του ΔΣ, της Νομικής και της Κοινωνικής Υπηρεσίας του ΕΣΠ συμμετείχαν σε πολλές Ημερίδες, Σεμινάρια, Συνέδρια, Συναντήσεις που διοργανώθηκαν από κυβερνητικούς φορείς, την Υπάτη Αρμοστέα του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες και Μη Κυβερνητικούς φορείς για ζητήματα σχετικά με την εναρμόνιση της πολιτικής ασύλου των χωρών της ΕΕ, τα Δικαιώματα του Παιδιού, την Παράνομη Διακίνηση Γυναικών, Παραβιάσεις Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και άλλα θέματα σχετικά με την προώθηση του προσφυγικού δικαίου και την προστασία των προσφύγων. Σε πολλές από τις παραπάνω εκδηλώσεις έγιναν εισηγήσεις ή παρεμβάσεις, ή υποβλήθηκαν γραπτές εκθέσεις από τον εκάστοτε παρευρισκόμενο εκπρόσωπο του ΕΣΠ.

ΙΧ. ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ - ΕΞΕΥΡΕΣΗ ΠΟΡΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ

Συνεχίσθηκε η προσπάθεια για την εξεύρεση πόρων από τον ιδιωτικό τομέα, προσπάθεια στην οποία το Διοικητικό Συμβούλιο είχε την πολύτιμη βοήθεια ομάδας εθελοντών.

Εκκλήσεις προς Τράπεζες, μεγάλες εταιρείες και ιδιώτες είχαν ως αποτέλεσμα διάφορου ύψους δωρεές, που ορισμένες ήταν ιδιαίτερα συγκινητικές. Εκκλήσεις για δωρεές τυπώθηκαν επίσης σε Αθηναϊκές εφημερίδες, με αφορμή τις γιορτές των Χριστουγέννων.

Συγκινητικά ήταν τα αποτελέσματα εκστρατείας ενημέρωσης για τους πρόσφυγες και εξεύρεσης πόρων στα ιδιωτικά σχολεία, που είχε αρχίσει το 2001, συνεχίσθηκε το 2002 και το 2003 και εξακολουθεί να υλοποιείται. Στόχος είναι να δραστηριοποιηθούν οι μαθητικές κοινότητες υπέρ των προσφύγων.

Δημοπρασία έργων τέχνης υπέρ του ΕΣΠ έγινε στις 7 Απριλίου 2003 στη Δημοτική Πινακοθήκη Ψυχικού σε συνεργασία με το Πολιτιστικό Κέντρο Μπενετάτου του Δήμου Ψυχικού, όπου προηγήθηκε έκθεση των έργων για δύο ημέρες. Τα έργα, γνωστών καλλιτεχνών, είχαν προσφερθεί από τους ίδιους, από φίλους τους ή από πολιτιστικούς φορείς. Για την προβολή των έργων καθώς και για τη διεξαγωγή της δημοπρασίας υπήρξε πολύτιμη η βοήθεια των υπευθύνων της Δημοτικής Πινακοθήκης Ψυχικού ενώ εθελοντές πλαισίωσαν και αυτήν την εκδήλωση.

Το Σεπτέμβριο προσφέρθηκαν από την εταιρεία ODEON οι εισπράξεις από δύο προβολές της ταινίας 'In this world' η οποία αναφέρεται σε δύο Αφγανούς πρόσφυγες καθώς και η δυνατότητα να τοποθετηθούν κουτιά υπέρ του ΕΣΠ σε τρεις Αθηναϊκούς Κινηματογράφους στη διάρκεια της προβολής της ταινίας. Η ταινία δεν είχε εισπρακτική επιτυχία έτσι τα ποσά που δωρίθηκαν στο ΕΣΠ ήταν πολύ περιορισμένα. Επίσης, η θεατρική εταιρεία «ΠΟΛΙΣ» δέχθηκε να προσφέρει υπέρ του ΕΣΠ αριθμό παραστάσεων του έργου «Ούτος είναι ο αστήρ μου».

Τέλος, το ΕΣΠ εξασφάλισε και πολλές προσφορές εις είδος (τρόφιμα, φάρμακα, είδη ρουχισμού, οικιακό εξοπλισμό κ.α.) που μοιράσθηκαν στους πρόσφυγες.

Χ. ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του ΕΣΠ ευχαριστεί όλους εκείνους που βοήθησαν το έργο του το 2003.

- Τα Υπουργεία Εσωτερικών, Εξωτερικών, Εθνικής Οικονομίας, Υγείας & Πρόνοιας, Δημόσιας Τάξης, Πολιτισμού, Εργασίας, Παιδείας, Δικαιοσύνης.
- Την Υπάτη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες.
- Την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
- Τη Νομαρχία Αττικής.
- Το Κέντρο Διεθνούς Ευρωπαϊκού και Οικονομικού Δικαίου (ΚΔΕΟΔ).
- Το Συνήγορο του Πολίτη.
- Τη Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς
- Όσους Δικηγορικούς Συλλόγους συνεργάστηκαν στις πρωτοβουλίες του.
- Τις ΜΚΟ της Ελλάδος και του Εξωτερικού, με τις οποίες το ΕΣΠ συνεργάσθηκε στενά.
- Την εταιρεία S & B Βιομηχανικά Ορυκτά για την πολύτιμη στήριξη των δραστηριοτήτων του ΕΣΠ.
- Τον ΟΤΕ για την ευγενική προσφορά του νέου τηλεφωνικού μας κέντρου.

- Την εταιρεία παραγωγής CINETIC και την Κα Μαρία Λεωνίδα για την εκπομπή 'Παρασκήνιο' αφιερωμένη στο ΕΣΠ, η οποία μεταδόθηκε στις 21 Ιανουαρίου 2003 στη NET
- Τον κο Γ. Κοσμαδάκη για την εθελοντική προσφορά των υπηρεσιών του ως Διευθυντή τον Ιανουάριο του 2003.
- Τον κ. Μουνδούρη και άλλα μέλη του ΔΣ που αντικατέστησαν το Διευθυντή με τις αυξημένες παρουσίες τους στα γραφεία του ΕΣΠ, τον Φεβρουάριο και Μάρτιο.
- Τη θεατρική εταιρεία 'ΠΟΛΙΣ' για την προθυμία με την οποία δέχθηκε να προσφέρει υπέρ του ΕΣΠ αριθμό παραστάσεων του έργου «Ούτος είναι ο αστήρ μου».
- Το Πολιτιστικό Κέντρο Μπενετάτου του Δήμου Ψυχικού και τη Δημοτική Πινακοθήκη Ψυχικού
- Την κινηματογραφική εταιρία "ODEON"
- Τις αθηναϊκές και άλλες τοπικές εφημερίδες που δημοσίευσαν με προθυμία πληροφορίες για τη Δημοπρασία Έργων Τέχνης και εκκλήσεις για βοήθεια στο ΕΣΠ, καθώς και τηλεοπτικά κανάλια.
- Τους καλλιτέχνες και τους πολιτιστικούς φορείς που με τόση προθυμία προσέφεραν έργα τέχνης για τη Δημοπρασία.
- Τους πολλούς εθελοντές που προσέφεραν με ενθουσιασμό τον πολύτιμο χρόνο τους.
- Όλους τους δωρητές του ιδιωτικού τομέα.
- Όλους τους ανθρώπους που στηρίζουν θερμά το έργο του ΕΣΠ.

Τέλος, το Διοικητικό Συμβούλιο και ο Διευθυντής ευχαριστούν θερμά όλα τα μέλη του προσωπικού, που εργάστηκαν και εργάζονται με ζήλο και αφοσίωση, με στόχο την εξυπηρέτηση των προσφύγων.

Αθήνα, 23 Μαρτίου 2004

Ηρώ Νικολακοπούλου-Στεφάνου
Πρόεδρος

Αννα Παπαδημητρίου-Τσάτσου
Γενική Γραμματεύς